

MÉS DE 100.000 SOLDATS VIETNAMITES PODEN ABANDONAR
KAMPUCHÉA ABANS DE 1990

La pau cambotjana està en mans de Sihanuk

Les negociacions celebrades fins ara sobre el conflicte cambotjà han aclarit un punt que tothom ja coneixia: no hi pot haver cap solució al problema sense la conformitat del príncep Norodom Sihanuk.

Antoni Castel

Aquest home menut, intel·ligent, hàbil estrateg polític, hoste de Xina i Corea del Nord però també ben vist a Occident, Norodom Sihanuk, encara gaudeix d'enorme prestigi entre els cambotjans malgrat la seva part de responsabilitat en el genocidi comès pels khmers rojos acceptant participar, el 1975, en el primer govern polpotià, després de la caiguda del règim pro-

nord-americà de Lon Nol.

Sihanuk dimití el passat mes de la presidència de la coalició Kampuchéa Democràtica —formada per sihanukistes, khmers rojos i nacionalistes de Son Sann— per intentar anihilar diplomàticament els polpotians.

El príncep, principal estrella de les recents negociacions de Bogor (Indonèsia), on dialogaren les tres faccions de Kampuchéa Democràtica i el primer ministre del govern pro-vietnamita instal·lat a Pnom Penh, està fent esforços per impedir l'enfortiment dels khmers rojos i la seva presència en un futur govern de coalició que substitueixi l'actual. La setmana passada, Sihanuk explicà a la primera ministra britànica, Margaret Thatcher, en el camp de refugiats Site B a Tailàndia, el perill que podria significar per a l'estabilitat de la zona el retorn al poder dels homes de Pol Pot. Thatcher li contestà que això només es podia evitar donant més ajuda a les forces no comunistes de resistència, és a dir, sihanukistes i nacionalistes de Son Sann.

Per aconseguir el difícil objectiu de desfer-se dels khmers rojos, Sihanuk està disposat a aliar-se amb el primer ministre cambotjà, Hun Sen, perquè «així tindrem un exèrcit més fort que el polpotià». Sen i Sihanuk es reuniran el pròxim mes de novembre per tractar, amb tota seguretat, aquest punt, que bloqueja qualsevol sortida al conflicte. Abans, però, el príncep viatjarà a Washington per mirar de convèncer el departament d'Estat de la necessitat de donar suport al seu pro-

jecte polític amb més ajuda militar per als combatents sihanukistes, hostigats militarment pels guerrillers polpotians.

La decisió de Vietnam de retirar-se de Kampuchéa abans que acabi 1990 pot deixar el camí obert als khmers rojos, de llarg els més preparats per a entrar de nou a Pnom Penh. Sembla que Hanoi no ho acceptaria i que qualsevol signe que això pogués succeir paralitzaria l'operació d'evacuació dels més de 100.000 soldats vietnamites desplaçats a Kampuchéa.

Aquesta unanimitat occidental i vietnamita que els khmers rojos són un

obstacle per a la pau no és compartida pels dirigents xinesos, que continuen apostant pel retorn de l'odiad Pol Pot perquè faci minvar la influència de Hanoi a Indoxina. L'obstinació xinesa només es podria alterar per les pressions internacionals i les garanties soviètiques

Els homes de Pol Pot són l'amenaça que plana sobre l'estabilitat de la zona.

que Vietnam no influiria sobre un eventual govern cambotjà sense presència polpotista. La pròxima reunió entre Xina i la Unió Soviètica sobre el conflicte de Kampuchéa aclarirà aquest punt tan conflictiu. Sihanuk, mentre, lluita per no irritar Pekín amb les seves aferrissades crítiques contra els khmers rojos i es presenta com l'home indispensable per a qualsevol negociació, aspecte que ningú, ni els mateixos xinesos, li discuteixen. El seu retorn a Pnom Penh, però, serà amb el permís dels 40.000 adoctrinats guerrillers khmers rojos disposats a reviure l'holocaust asiàtic. □